

Západočeská univerzita v Plzni
Právnická fakulta
Katedra trestního práva

V Plzni dne 16.4.2015

Posudek konzultanta na diplomovou práci

Vladimíra Ležatky

„Dohoda o vině a trestu“

1) Úvod

Předložená diplomová práce obsahuje rozbor problematiky vztahující se k novému institutu v trestním právu procesním, a to k Dohodě o vině a trestu (dále jen „DoVaT“).

Diplomová práce prošla kontrolou plagiátorství kvalifikačních prací ve smyslu pokynu děkana č. 23 D/2011 ze dne 2.8.2011 a nebyla zjištěna žádná podobnost se zkoumanými texty a ve smyslu čl. 3 s ohledem na zjištěný výsledek není třeba ověřovat originalitu práce.

Struktura diplomové práce zcela odpovídá zadanému diplomovému úkolu. Práce se zabývá obecnými otázkami, které se vztahují ke zpracovávané problematice, když diplomant mj. v úvodu své práce poukazuje na to, že DoVaT je součástí trestního práva hmotného, patří k odklonům v trestním řízení, jež určitým způsobem vybočují z klasického trestního řízení, avšak využitelnost tohoto institutu je prakticky nulová.

Vlastní text diplomové práce čítá 81 stran, celkový rozsah práce včetně obsahu, seznamu použitých zkratk, seznamu použité literatury, cizojazyčného resumé a příloh čítá 101 stran.

2) Zaměření diplomové práce, její systematika a základní koncepce

Struktura diplomové práce odpovídá zadanému diplomovému úkolu a také pokrývá základní problémy, které se vztahují ke zpracovávané problematice.

Diplomová práce je členěna na 6 částí (1. Úvod, 2. Obecný úvod na téma vina a trest, základní zásady trestního práva relevantní pro institut DoVaT, 3. DoVaT v českém právním řádu, 4. Srovnání DoVaT s obdobnými instituty v jiných zemích, 5. Budoucnost DoVaT, návrhy de lege ferenda, 6. Závěr).

V části 2. autor vysvětluje a popisuje mj. hmotněprávní a procesněprávní závěry, na nichž je institut DoVaT postaven a poukazuje na to, že by se vztahuje k právu

procesnímu, má svůj význam v trestním právu hmotném, neboť od něj jsou odvozovány základy uvedeného institutu. Z tohoto důvodu se také autor zabývá pojmy vina a trest a hmotněprávními základy institutu DoVaT. Diplomant také poukazuje na to, že DoVaT je institut, který je do českého právního řádu zavedený z jiné právní kultury a v určitých směrech se vymyká a je v rozporu s obecnými principy českého práva. V této části autor obsáhleji pojednává o procesněprávních zásadách, které jsou pro DoVaT stěžejní a mj. poukazuje na to, že tento zavedený institut deformuje některé základní zásady trestního řízení, především zásadu materiální pravdy. Naproti tomu poukazuje na zásady, které jsou i v DoVaT respektovány. Mj. je poukazováno na to, že autor považuje obžalovací zásadu za základní stavební kámen DoVaT.

Dále autor rozebírá v části 3. diplomové práce DoVaT, když poukazuje na to, že se jedná o poměrně nový institut, neboť se stal součástí českého právního řádu na základě novely trestního řádu provedenou zákonem č. 193/2012 Sb., která nabyla účinnosti dne 1.9.2012. Je poukazováno na to, že pomocí tohoto institutu je v ČR řešeno velmi málo trestních věcí. DoVaT je také srovnáván v závěru této části s jinými odklony. V této části autor podrobně poté, co objasňuje původ a historii vzniku DoVaT v ČR, popisuje dvě fáze řízení, které se vztahují k DoVaT. První fáze se odehrává v přípravném řízení a druhá se odehrává ve fázi trestního řízení před soudem. DoVaT označuje autor za zvláštní druh „trestněprávní smlouvy“, když poukazuje na to, že se jedná o dohodu mezi obviněným a státním zástupcem v přípravném řízení, kterou lze uzavřít pouze v případě některých trestných činů. Také se zabývá autor otázkou zajištění práva na obhajobu (na str. 34 chybně uvedeno „práva na obžalobu“). Autor také zaujímá názor k místu DoVaT ve vztahu k ostatním odklonům v trestním řízení a podle názoru oponenta správně dovozuje, že zavedení tohoto institutu není konkurence k dalším odklonům v trestním řízení, nýbrž DoVaT „zaplnuje mezery“ v trestním řádu, a to možnosti alternativního trestního řízení v případě zločinu.

V části 4. diplomové práce srovnává autor DoVaT s obdobnými instituty v jiných zemích, a to USA, SRN a zejména pak ve Slovenské republice. Srovnáním právní úpravy v ČR s právní úpravou na Slovensku věnuje autor poměrně značnou pozornost a rozebírá totožnost v některých částech úpravy a také odlišnosti. Právě existenci odlišností v právních úpravách ČR a SR spatřuje důvod, proč je tento institut využíván mnohem více a efektivněji na Slovensku (80x více než v ČR). Důvody jsou spatřovány v tom, že není omezena DoVaT závažností trestného činu, že je možné ji sjednat u mladistvých a navrhopat i sjednávat schválení i v rámci hlavního líčení. Také autor poukazuje na to, že v praxi je důvodem pro nevyužívání tohoto institutu neochota orgánů činných v trestním řízení, především státních zástupců, pro které je sjednávání DoVaT administrativní zátěží. Diplomant se také zamýšlí nad budoucím směřováním DoVaT a formuluje návrhy de lege ferenda, které vycházejí mj. ze slovenské úpravy.

V závěru práce autor dovozuje, že nevyužití DoVaT je nutné považovat za „politování hodný nedostatek“ a poukazuje na to, že DoVaT má své místo v trestním řízení a vyplňuje chybějící článek v pestré paletě odklonů.

Diplomant zpracoval problematiku DoVaT na základě analýzy trestního řádu, odborné literatury a komentářů. Při neexistenci judikatury nemohl vycházet z obecné rozhodovací praxe a ze shromážděných poznatků dovedl adekvátní výstupy. Nepochybně lze označit za vhodné zařazení příloh do diplomové práce, a to smlouvy o DoVaT (příloha č. 1), návrhu na schválení DoVaT (příloha č. 2)

a statistické údaje o počtu navrhovaných a schválených DoVaT v ČR a SR (příloha č. 3).

Konzultant má za to, že jedním z důvodů, proč není ochota ze strany státního zastupitelství k uzavírání DoVaT, je u skupinových věcí skutečnost, která se vztahuje k možnosti použití výpovědi obviněného, jež učinil v přípravném řízení jako důkazního prostředku v hlavním líčení proti ostatním obviněným resp. obžalovaným. V návaznosti na tuto skutečnost se žádá diplomant o to, aby se pokusil v rámci ústní obhajoby odpovědět na otázku, zda je možné výpověď obviněného z přípravného řízení, u kterého došlo k DoVaT, použít jako důkazní prostředek v řízení před soudem a jakou podobu by provedení takového důkazu mělo mít. Dále nechť promyslí, jak by v průběhu hlavního líčení bylo nakládáno při odlišnosti výpovědi původního obviněného jako svědka v případě zjištění rozporů v těchto výpovědích.

3) Zhodnocení diplomové práce

Předloženou diplomovou prací autor prokázal schopnost osvojit si příslušné teoretické znalosti ve vztahu ke zpracovávané problematice a tyto tvořivě doplňovat a aplikovat.

Posuzovaná diplomová práce má jasnou obsahovou strukturu, z níž vychází logicky prezentace vlastních myšlenek autora.

Diplomová práce pracuje s dostatečným množstvím odborných pramenů a v diplomové práci je také použito dostatečné množství odkazů. Posuzovaná diplomová práce splňuje požadavky na úroveň této práce, a to jak po formální, tak i obsahové stránce.

S ohledem na shora uváděné skutečnosti může být předložená diplomová práce podkladem pro úspěšnou ústní obhajobu.

V závislosti na průběh ústní obhajoby navrhuji kvalifikaci předložené diplomové práce známkou **výborně až velmi dobře**.

doc. JUDr. Jan Kocina, Ph.D.
konzultant diplomové práce

